

tanje postanka socijalnega osejanja, daje nam razloga za nekolike misli o Psihologiji i nje-
noj vrednosti za nastavnika i vaspitaca a to
če reči za učitelja.

Posmotrimo je prvo u odnosu na nasta-
vu pa onda u odnosu na avspitanje i ako to
dvoje uvek ide jedno s drugim.

Pre svega drug Osterc mnogo veruje Psi-
hologiji u opšte a naročito Novoj Psiholo-
giji. Ta je njegova vera tako duboka da bi
po toj veri Nova Psihologija trebala da stvara
dečje ličnosti po ciljevima Pedagogike lako i
brzo. Ova vera druga Osterca ranijega je po-
rekl. Nju su porodili radovi Mojmana, Torn-
dajka, Prajera, Sinea, Sterna, Binea, Štenli
Hola, Baldvina, Čemberlena, Tileria, Šarka,
Goltona, Keteka i mnogih drugih psihologa.
Radovi ovih ljudi stvorili su na osnovama
Pedagoške Psihologije Eksperimentalnju Pe-
dagoški, koja je ova veru popela do vrhun-
ca. Na žalost ova se vera u Pedagošku Psi-
hologiju pokazala iluzornom. Na tu iluzor-
nost ukazao je još Džems u svojim Lektija-
ma iz Psihologije napisanim za učitelje. Mi
smo, govorio je on tamo, preživeli vreme
neobičnog zanosa psihologijom; stvarani su
psihološki laboratorijumi i katedre za Psiholo-
giju; pokretani su psihološki žurnali; svi su
govorili samo o psihologiji; ipak svi neprak-
tični eksperimenti i pedantska ispitivanja
pamćenja, pažnje, asocijacije i drugo, što
nam se nameće kao jedinstvena osnova jedino
naučne Pedagogike, malo su što dali učitelju.

U tačnost toga zaključka mora verovati
svaki ko je proučavao tekstove Binea, Sterna,
Alise Dekedr, Berta i drugih. Apstrahujući
njihovu opširnost i njihovu komplikovanost,
koja ih često puta čini za učitelja neupotrebi-
ljivim, oni učitelju kao nastavniku ne daju
ništa pouzdano. Zato se vrlo često psiholozi
koreguju pedologom i sociologom.

Da navedemo jedan lep primer toga fal-
ta, koga veliki broj današnjih pedagoga i psi-
hologa nije svestan. Taj primer daje nam P.
P. Blonski u svome delu Pedologija. On
navodi ovaj slučaj. Kod nas u školi, veli on,
u prvom odeljenju, bio je jedan devetogodiš-
njak. Ma kako da smo s njim postupali, u
nastavi se od njega dobilo vrlo malo; u raz-
redu se mučio, drugovima se nije približa-
vao, nije mogao naučiti pismenosti kako treba.
Na našim školskim večima često smo o nje-
mu govorili, ali ma kakve nastavne i vaspitne
metode da smo preduzimali, ni do kakvog se
rezultata nije došlo. Tada nam je palo na pa-
met da našeg mališana podvrgnemo pedolo-
škom ispitivanju. I zaista, posle svestranog
ispitivanja pokazalo se da on u samoj stvari
nije devetogodišnjak, već jedva šestogodiš-
njak. I ne gledajući na to, što je po krštenici
imao 9 godina, što se on u istini rodio pre 9
godina, on je ipak u svemu bio šestogodišnjak
— i anatomski, i fiziološki, i psihički.

Šta nam je za našu praksu dalo ovo sa-
znanje, da je on u samoj stvari šestogo-
dišnjak? Nikako ranije mi nismo mogli shva-
titi zašto on tako često ide u dečji vrt gde
sedi po čitave časove, čak i u praznoj sobi,
za sve vreme zanimajući se sa azbukom
Montesori. Neki od nas to ranije nisu ni
primećivali, neki su se na njega i ljutili.
»Devetogodišnjak, a teži k malisanima!« Tek
sad posle pedološkog kabineta nama su se
otvorile oči, i mi smo razumeli, da je dečji
vrt za njega najbolja sredina, i da za njega
nisu školski metodi obučavanja pismenosti.
Do pedološkog ispitivanja mi smo bili pre-
stupnici prema ovome detetu: držali smo ga
u sredini koja je za njega bila tuđa na po-
slovima koji su za njega bili teški, uzalud
trošili vreme i snagu i škodili mu.

A šta se tek može reći za ogroman broj
dece koju radaju sifilitični, tuberkulozni,
alkoholom i raznim drugim polnim bolest-

* R. R. Blonski: Pedagogija, izdatelstvo
»Rabotnik Prosvetljenija« Moskva 1925.

nih velikanov, ki vsi vzbujajo sveti strah in
spoštovanje. Tam v prirodi in pričo lepega
božjega stvarstva se dečku čisti duša in dvig-
ga sree. Kje mu moreš bolje predočiti in do-
kazati božanski izvor stvarstva kakor ravno
sredi prostorskih gozdov in vrhu razglednih
vrhov? Mladina pa je dovzetna za vso lepoto
prirode in čudovitost njenih bitij. Pri tem,
da pridobiva duša trajnih zakladov in stikov
z najlepšim kar more nuditi zemlja, pridobiva
tudi telo, kajti kaj mu more bolj koristiti ka-
kor sveži zrak, voda in solnce?

Danes imamo v Sloveniji le prav malo
volčičev. Edini mariborski steg izvidnikov
ima malo boljše krdele teh malih naraščajni-
kov. Temu je krivo pomanjkanje odraslih
vodnikov, ki bi, polni ljubezni do mladine,
hoteli pridobiti skavtskih znanosti in žrtvo-
vati nekoliko svojega prostega časa dečkom.
Kakor sem že preje omenil, bi bili učitelji v
to najboljše poklicani. Z ustanovitvijo volči-
čev pa bi izredno mnogo koristili narodu, ker
bi njegov naraščaj vzgajali k dobremu, pred-
vsem k ljubezni do vseh, kar je našemu od
političnih in drugih strasti razdvojenemu na-
rodu tako zelo potrebno.

JOSIP DOLGAN:

Učni načrt kmetske delovne šole.

II. razred.

(Konec.)

Pravopis. Razstavljanje i prostega
stavka v besede; prva beseda se piše z veliko
začetnico; na koncu stavka je pika; besede
na »je« in »nje«; besede, ki se končujejo na
zveneče soglasnike; krstna in rodbinska ime-
na; hišna imena; vasi v občini; vasi v drugi

ma zaraženi roditelji? A šta li tek za decu
Radničke Klase, koju od začeca do groba
čekaju jad i čemer, koji ih guše telesno i du-
hovno?

Stvar je jasna: u ovakvim slučajevima
ne pomažu ništa ni individualna psihologija
ni psihoanaliza, pa ma koliko to one na to
pretendovale.

Ali podimo dalje. Da vidimo koliko in-
dividualna psihologija i psihoanaliza daju
vaspitaču snage za ostvarenje vaspitačkih
ciljeva. (Konec prih.)

Splošne vesti.

— Težkoče pri izplačilu razlik vdovom.
Pri izplačilu razlik vdovom po umrlih držav-
nih uradnikih so nastale težkoče. Delegacija
ministrstva financ in sodišče smatrata, da te
razlike ne pripadajo samo vdovom po umrlih
državnih uradnikih, ampak sploh vsem ožjim
družinskim članom, dedičem po umrlem dr-
žavnem uradniku. Pravico do razlike pa
imajo tudi upniki, ki dosedaj niso mogli iz-
terjati dolgov po pokojnem uradniku. Iz tega
razloga bo delegacija ministrstva financ od-
dala sedaj spiske vdov, ki pridejo v poštev
za izplačilo razlik, pristojnim okrajnim so-
diščem, kjer so se vršile zapuščinske raz-
prave po umrlem državnem uradniku. Ta
sodišča morajo ugotoviti, ako je poleg vdove
še kak zakoniti dedič, ki ima pravico do raz-
like, oziroma, če so se prijavili kak upniki,
ki še niso izplačani. Ako se otroci (sinovi in
hčere) odpovedo razliki v korist vdove, dobi
vso razliko izplačano vdovi. V tem slučaju
bo šlo gladko, če ni nobenih upnikov. Ako
se pa to ne zgodi in če obstajajo upniki, se
pa obnovljena zapuščinska razprava zna za-
vleči. Pretečeni teden je bil član vodstva
pov. UJU pri merodajnih faktorjih na sodi-
šču in pri delegaciji ministrstva financ, ter je
zainteresiral merodajne činitelje, da se za-
deva pospeši. Isto je storila Zveza državnih
nameščencev. Opozarjamo vdove, da pospe-
šijo razpravo in izjavo tudi same pri zapu-
ščinskem okrajnem sodišču, da pridejo čim-
prej do denarja.

— Kakor smo prejeli naknadno zadnjo
informacijo bo delegacija ministrstva financ
poslala vdovam direktno priznanice, ki jih
morajo izpolniti. S temi priznancami se mo-
rajo zgledati pri zapuščinskem okrajnem so-
dišču, ki jim bo dalo potrebno potrdilo, da
so one zakoniti dedič, ki je upravičen dvi-
gniti razliko.

— Izplačilo »razlike« od oktobra 1923 do
maja 1924. Po »Činovniškem glasniku« štev.
139 posnemamo tole vest, ki mora zanimati
vse državne nameščence, zlasti upokojence:
»Na željo bivšega finančnega ministra g. dr.
Markovića se je izločila iz 10 milijonskega
kredita za izplačilo te »razlike« vsota Din
1.000.000, ki naj bi služila za izplačilo razlike
posameznikom, ki so v izjemno nepovoljnih
gmočnih razmerah in bi jim bilo izplačilo v
resnici za rešitev v bedi. Nameni g. ministra
Markovića so bili čisti in plemeniti in se jim
ne da nič očitati. Toda čim je omenjeni od-
lok stopil v veljavo, se je — žal — videlo, da
se te intencije ne morejo oživotvoriti. Za
izplačilo iz tega izločenega milijona so se
zglasili mnogi, ki se baš ne morejo prištevat
v vrsto najbolj potrebnih. Prvi so se zglasili
visoki državni funkcionarji, ki se sicer ne
morejo pritoževati nad nezadostnimi pre-
jemki. Umevno, se ti niso omejili samo na
to, da bi predložili formalno prijavo, temveč
so izkoristili ves svoj vpliv in vse zveze, da
dosežejo izplačilo. Ob takšnem stanju se je
na pristojnem mestu takoj ugotovilo, da je
cilj, ki ga je imel ta milijon, popolnoma zgre-
šen. V sled tega je na predlog generalne di-
rekcije računovodstva g. finančni minister
odločil, da se kredit 1.000.000 Din, oziroma
ostanek, nekaj nad 800.000 dinarjev — okoli

občini, imena gora, hribov, potokov, luž,
travnikov, gozdov in jam; imena psov, goved
in konj; samostalniki v zvezi s predlogi; ne-
določnik; zloženi glagoli; pretvarjanje se-
stavkov v sedanjih, preteklih in prihodnjih čas;
pretvarjanje stavkov v ednino, dvojino in
množino; pogojnik; dvopičje in vejica pri
nastavljanju predmetov; vprašanje; odgovori;
povelja, ukazi in prepovedi. Napake v dnev-
niku naj služijo kot podlaga za pravopisne
vaje. Vsaka vaja naj bo enoten sestavek, ki
naj se ozira na določen predmet ali pojav,
obenem pa naj upošteva le eno pravopisno
pravilo, n. pr. se isti samostalniki ponavljajo
v raznih sklonih ali isti glagol v raznih obli-
kah, piše se o bližnjih vaseh, o domačih ži-
valih in se cmenjajo imena.

2. Računanje.

Računanje: Štetje do 100; ne glede
na mestno vrednost; nato razvrstitev po de-
seticah; seštevanje, odštevanje in množenje,
najprej v deseticah, potem preko desetice;
poštevanje z 10, 5, 2, 4, 3; deljenje in mer-
jenje brez ostanka; polovice; četrtinke; pis-
mene računske naloge. Od začetka računajo
le s predmeti: denarjem, cveticami, listi, sa-
dovi, grahi, žitnimi zrnji, paličicami.

Merski sestav: Štetje z dinarji in
parami; merjenje z metri in centimetri; teh-
tanje s kilogrami in dekagrami; merjenje
vode z litri, pol litri, četrtinkami, osminkami
in šestnajstinkami; kolko dni, tednov, me-
secev ali let je minulo od kakega dogodka;
koliko ur in minut traja kakšno delo; koliko
sekund je minilo od enega udarca do dru-
gega; kolikokrat dihne človek v eni minuti;
kolikokrat udari srce v eni minuti; koliko
cm² meri kvadrat, pravokotnik, romboid ali
romb na papirju, ki je kvadriran na cm²,
koliko dm² na tabli, ki je kvadrirana na dm²,
koliko m² na dvorišču, ki je kvadrirano na m².
Kvadrirajo otroci v višjih razredih.

„Izbrala sem“

pravi razumna Mica. »Med
vsemi snubci fistega, ki mi
je prinesel RADION.
On misli na to, da sebi
in meni olajša življenje,
kot to dela RADION pri
perilu. Z RADIONOM
ni več mučnega pranja in
mencanja, ker pere sam.«

Varuje perilo!

200.000 so že odnesli — prenese v korist one
vse 9 milijonov, ki naj služi za izplačilo
služiteljev, upokojencev in družin umrlih
uradnikov. G. minister se je potemtakem v
interesu pravičnosti, ki je edino na ta način
mogla biti zavarovana, odrekal pravici, dani
mu s sklepom ministrskega sveta, da odo-
brava izjemno izplačilo prejemkov. — Od-
lok g. ministra moramo samo pozdravljati,
ker vsi vemo iz skušnje, da so »izjeme« od
rednega postopka v upravi v večini primerov
nepravilne pa tudi nemoralne. Na ta način
pa je prerezana možnost vsakega favorizira-
nja in zlorabe osebnih zvez in prijateljstva.
— Sedaj je pripravljena v generalni direkciji
razdelitev kreditov po plačilnih blagajnicah
in bo v najkrajšem roku izvršena. Žal, kredit
ne zadostuje, da bi prišli na vrstni red slu-
žitelji, kolikor se jim razlike niso poravnale
že prejšnji dve leti, potem upokojenci s pol-
nimi službenimi leti, oziroma dopolnjenim
65. letom starosti, nazadnje pa družine umr-
lih uslužbencev, ki so bili prevedeni in raz-
vršeni ter si pridobili pravico do razlike.
Zahteve plačilnih blagajnic presegajo vsoto
25 milijonov dinarjev, dočim je kredit manjši
kakor 10 milijonov. V sled tega bodo vsakega
prvenstveno izplačane v vsej državi družine
umrlih uslužbencev. — V zvezi s tem priob-
čujemo, da dela po zanesljivih vesteh gosp.
finančni minister intenzivno na tem, da se
izpelje neka operacija, ki naj mu mudi sred-
stva za likvidacijo vseh državnih višjih dol-
gov, med katere pridejo na prvo mesto urad-
niške razlike in ostale uradniške še neporav-
nane zahteve. Računa se, da se bo mogla ta
operacija končati v dveh ali treh mesecih,
tako da pridemo vsi na vrsto še v tekočem
bužetnem letu. — Če bo sreča mila in se to
uresniči, ne bo prezgodaj. (»Naš Glas«).

— Razlika se uradnikom izplača v celoti.
»Slovenec« poroča: »Finančni minister gosp.
Subotić je izjavil časnikarjem, da je tako-
zvano švedsko posojilo gotovo ter da se bo
uporabilo za višee dolgove. Kakor je izve-
del Vaš dopisnik, se bodo s tem zneskom
pokrili vsi dosednji višji dolgovi, ko bo
posojilo realizirano, med njimi tudi zaostan-
ki razlik plač državnih uradnikov.

— Seja širjega sosveta UJU — poverje-
ništvu Ljubljana se bo vršila 8. decembra
1928 na Zidanem mostu. Dnevni red bomo
objavili pravočasno.

— Prevredba kronskih pokojnin. Pri do-
ločevanju dinarskih pokojnin starim krons-
kim upokojencem in upokojenkam kažejo
nekatera ministrstva čudno skrb za pravič-
nost in »enakopravnost«. Dočim so v neka-
terih resortih upokojenci s »kronskimi pre-
jemki« že prevedeni, in sicer točno po uredbi,
delajo v drugih centralnih oblastih vedno
nove zapreke in ovire ubogim kronskim pen-
zijonistom. Posebno v finančnem ministertvu

je opaziti veliko »naklonjenost« tem največ-
jim revežem. V celi vrsti slučajev so odme-
rili upravičencem (kam) preniške pokojnine,
dasi je ljubljanska finančna delegacija izde-
lala zanje strogo po zakonu in uredbi pred-
loge. Brez utemeljevanja so določili pokoj-
nine z znatno nižjimi zneski nego jim v res-
nici pripadajo. Predlogov ljubljanske dele-
gacije sploh niso upoštevali. — Proti takemu
postopanju je čuti vsak dan več pritožb, ki
so tembolj upravičene, ker se tudi s to, po
10. letih doseženo korekturo pokojnin slabi
in čisto nevzdržni položaj upokojencev ko-
maj izboljša. (»Naš Glas«).

— k Razprave. Izdaja Znanstveno dru-
štvo za humanistične vede v Ljubljani —
1928. — IV. del. — Knjiga vsebuje sledeče
razprave: 1. Peter Skok: O simbiozi i ne-
stanku starih Romana u Dalmaciji i na Pri-
morju u svetlu onomastike. 2. Anton Ba-
jec: Romanizacija in jezik rimskih provinc
Norika ter obeh Panonij. 3. Ivan Prijatelj:
Slovensko, slovansko in južnoslovansko vpra-
šanje pri Slovencih na prelomu 60-ih in 70-ih
let. 4. France Veber: Problem predstavn-
ne produkcije. 5. Fran Bradač: Arhitektonika in
Simetrija v stari klasični poeziji. — Knjiga
se naroča pri upravi Znanstvenega društva
za humanistične vede v Ljubljani, Univerza.

— Seja šolskoupavnega odseka pov.
UJU bo v soboto 10. novembra 1928 ob 15.
uri v Učit. tiskarni v Ljubljani.

— Šolski zakon. Prosvedni minister je
oddal projekt zakona o narodnih osnovnih
šolah dne 31. oktobra t. l. narodni skupščini
na uzakonjenje. Vsi narodni poslanci so že
dobili projekt v proučevanje.

— Šolskoupadni odsek v Mariboru pro-
si vsa učiteljska društva kakor tudi posamez-
nike, da mu pošljejo gradivo, ki spada v nje-
govo področje, čimprej v obravnavo. Posa-
mezniki naj vpošljejo potom svojega dru-
štva. Prejšnje gradivo se je po večini že pre-
delalo, novega pa dohaja jako malo, dasi bi
bilo materijala več nego dovolj. Ne zana-
šajte se samo na druge! Uspešno delo je mo-
goče le s sodelovanjem vseh. Gradivo naj se
pošlje poverjenstvu Ljubljana, katero ga
potem dostavi po zabeleži odseku.

— Učit. dom v Mariboru opozarja na
rubriko »Naša gospodarska organizacija« v
današnji številki. Ako se poprimemo inten-
zivnega dela za U. D. z uporabo in širjenjem
zaloge ter s poravnavo članarine, moremo s
sigurnostjo računati, da realiziramo svoj cilj
že s prihodnjim šolskim letom.

— Zveza državnega uradništva. Dne 2.
in 3. novembra t. l. se je vršila pod predsed-
stvom dr. Mike Jovanovića seja glavnega od-
bora Zveze državnih nameščencev. Prisotni
so bili vsi člani glavnega odbora in delegati
pokrajinskih zvez. Slovenijo sta zastopala g.

Patronster in dvorni svet. dr. Ferjančič, O izvršenem delu je poročal glavni tajnik dr. Gjorgjevič. Med drugim je tudi povdaril vpliv dogodkov od 20. junija na delo organizacije. Nekateri člani so bili za reorganizacijo, ki pa se je odložila do prihodnjega kongresa. Govorilo se je tudi o preobdobju državnih uradnikov, ki so bolj obremenjeni od zasebnih nameščenec. Sklenjeno je bilo, da se proti tej preobremenitvi napravijo potrebni koraki.

— Uradniška internacionala, 31. maja, 1. in 2. junija t. l. je bil kongres centrale Zveze inozemskih uradniških organizacij. Zastopane so bile Francoska, Nemčija, Avstrija in Holandska. Dogovarjali so se tudi, kako združiti nemško uradniško internacionalo in internacionalno federacijo javnih nameščenec, ki sta v sporu. Nadalje je bilo sklenjeno, da se vrši seja Izvršilnega odbora dne 11. in 12. septembra t. l. v Pragi prilikom kongresa reichenberske organizacije. Na tej seji se mora določiti: a) dnevni red seje glavne Zveze federacije sindikalne internacionalne, ki se bo, oziroma se je že vršila dne 25. in 26. septembra t. l., b) diskusija o zapisniku ženevske konference ter c) poročilo o pogajanjih z nemško internacionalo javnih nameščenec. Sklepom kongresa 2. junija so diskutirali tudi o izredno kočljivi situaciji grških državnih nameščenec. Pozvani so bili zastopniki Grčije, da se seje dne 11. in 12. septembra v Pragi udeležijo osebno.

— Zveza državnih nameščenec za Slovenijo ima svojo pisarno v Frančiškanski ulici št. 6, I. (desno). Informacije se dajejo ob ponedeljkih, sredo in petkih od 5. do 6. ure popoldne, sicer uradne ure za interno poslovanje razen sobot, nedelj in praznikov dnevno od 5. do 7. ure popoldne. — Tajništvo.

— Skavtizem v jetniščinah. Na Ceylonu in v Indiji so pred leti uvedli skavtizem tudi v jetniščine. Zanimivo je poročilo enega izmed superintendantov, ki je v svoji jetnišnici ustanovil četo roverov (starejših skavtov ali izvidnikov) in sam postal njihov vodja. Člani so jetniki z nad dveletno zaporno kaznijo. Vodnik čete je bivši morilec, ki mora odsedeti 20 let. Postal je, kakor kaže izkušnja, dober skavt. Vod roverov spi skupaj v eni sobi, ki jo imenujejo »roverški brolg«, je pa seveda vse kaj drugemu podobna kakor jetniški celici. Imajo tudi svoj častni sod, ki je v bivših hudodelcih vzbudil tako zavest, da jih je vodstvo jetnišnice o priliki dolgega pohoda, ki se zahteva za poganje 1. reda, pustilo na pot same brez čuvaja. Da eden od teh mož se je udeležil celo gilvskega tečaja. To dokazuje, da vzbuja zaupanje celo v kaznjence čut časti in poštenosti. Ves dan se može uče skavtskih znanosti in ročnosti ter si pridobivajo takozvana veštarstva iz raznih rokodelstev. Nekdo jim je podaril star avtomobil, da se vadijo na njem in pridobivajo veštarstvo šoferja. Presenetljivo je, kako se je v teh možeh dvignil »esprit de corps«, ki je namesto zapora v samotni celici vzgojil ljudi, ki sta jim red in delo postala potrebna. Zopetni povratek v zločinsko življenje se je pri bivših jetnikih izvidnikih zmanjšal od ca. 67% do ca. 3%! Viteška vzgoja skavtska je torej celo pri pokvarjenih jetnikih uspešna.

— Trhli stebri. Slovenski uskoki v Prigorju se pokažejo prej ali slej kot može pičle moralne vrednosti. Lahki sprejmejo vsakerega izmed njih z odprtimi rokami. A le prekmalu spoznajo, da imajo v rokah mesto cekina — govno. Največkrat doleti uskoka usoda, da jih Lahji vržejo iz svoje srede. Slovenski učitelj K., doma iz B., nameščen v O. pri C. je vstopil v fašistovsko stranko in je nosil naslov poročnika nacionalne milice v rezervi. Vsled blestečega naslova in vsled opore po fašistovski stranki, je postal oblasten in domisljiv. Ko je pa deloval nanj alkohol, je postal celo junak. Tako se je zgodilo, da se je parkrat zelo grdo obnašal v sosednih vaseh in se tudi pretepalo po gostilnah. Sedaj pravijo, da ga bodo črtali iz stranke in premestili. Naj narede Lahji z njim kar hočejo, naš rod ga je izobčil iz svoje srede.

Obleke kemično čisti barva, plisira in lika tovarna Jos. Reich.

— Ali ste že naročili »Ročni katalog« za šolsko leto 1928/29, ki vsebuje vse najnovejšje odredbe in navodila in stane le 16 Din. — Požurite se z naročili, dokler traja zaloga.

Mladina mora biti bistre glave in vedrega duha. Prava kava mladino slabi. Kuhajte ji zato rajši vsak dan ŽIKO.

Spas za domaćicu je Radion. Pranje rublja joj ne odnosi suviše vremena, imade dakle prilike, da se brine za ostale kućne poslove. Sa Radionom pruže se svakome sredstvo za pranje, kojim se pere bez ikakovog truda i da se rublje ne ošteti.

Damam z dežele je posebno priporočljivo trajno kodranje in vodna ondulacija. Separirani oddelek za specialno barvanje las v vseh niansah, kakor tudi za izvrševanje vseh lasnih del so priporočila

M. Podkrajšek frizer za dame in gospode, Ljubljana Sv. Petra cesta 12.

Pletenine lastni izdelki vedno v veliki izbiri. Najmodernejši vzorci. Naročila po meri v najkrajšem času. Velika zaloga nogavic. FR. M. ROZMAN, Ljubljana, Zidovska ul. 7.

Neverjetna moč

je skrita v malemu zavitku. En poizkus Vas bo prepričal, da

Ženska hvala

perilo napravi snežnobelo. V njej se perilo namoči preko noči, za izkuhanje pa je najbolje, če se vzame

SCHICHTOVO TERPENTIN MILO

Mladinska Matica.

—mm Mnogo otrok nam je poslalo rešitve brez potrdila poverjenika, da so vplačali naročnino za letošnje leto. Prosimo poverjenike, da opozore otroke na ta nedostatek. Prizadeži tekmovalci naj nam nemudoma sporoče po dopisnici štev. in stran bloka svoje nove naročilnice, ker bi jih sicer morali izločiti iz tekmovanja.

Mladinska Matica, pov. UJU Ljubljana.

—mm Zrebanje nagrad se bo vršilo v drugi polovici meseca novembra. Rok za pošiljanje rešitev poteče nepreklicno 15. novembra. Rešitve, ki bi nam došle po tem dnevu, se ne bodo več upoštevale. Kot 1. nagrado je odbor izbral sledeče vezane knjige: Kunaver: Zadnja pot kapitana Scotta (44 Din), 2. De Foe: Levstik: Robinson Crusoe (32 Din), 3. Milčinski: Pravljice (24 Din), 4. Slapšak: Turki pred Sv. Tilnom (24 Din), 5. Flere: Slike iz živalstva (24 Din), 6. Levstik: Martin Krpan (20 Din), 7. Ribičič: Košji rod (15 Din), 8. Twain: Mali klatež (10 Din), 9. Župančič: Ciciban (9 Din), 10. Račić: Belokranjske otroške pesmi (8 Din).

za šolsko leto 1928/29 je izšel in stane 16 Din. Naročila sprejema Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska 6.

Naša gospodarska organizacija.

—g Učiteljski dom v Mariboru. Izkaz za junij-oktober 1928. Članarina: Maribor, upokojeno učiteljstvo 80 Din; Maribor, II. deška osnovna šola 140 Din; Slavica Gornik, št. II v Slov. goricah 20 Din; Jos. Terčak, šolski uprav. v pok., Šmartno ob Paki 20 Din; Ivan Zotter, šolski uprav. v pok., Gomilsko 20 Din; L. in A. Šijanec, Razvanje 40 Din; Ptuj, dekliška osnovna šola 140 Din; Ptuj, okolica, dekliška osnovna šola 100 Din; Krčevina-Lajsteršperg osnovna šola 220 Din; Ljutomer, učiteljsko društvo 1000 Din; Tezno, osnovna šola 120 Din; učiteljsko društvo za vranski okraj (sept. in okt.) 116 Din; učiteljsko društvo za slovenjegraški okraj 100 Din. — Darila: Robert Vaclavik, župnik, Gostolje 4 Din; Anton Vodenik, velepos., Petrovče 4 Din; U. K. v Mariboru 5000 Din; Učiteljsko društvo Šoštanj 800 Din. — Vsem darovalcem prav iskrena hvala! — Gospodarska podjetja: zemljevidi 17.757 Din; grb 1545.92 Din; Prekmurske pravljice 99.25 Din; Oder 39 Din. — M. Kožuh, blagajnik.

Učiteljski pravnik.

—§ Državni uslužbenci — bivši vojak: Pozor! Navzlic čisto jasnim zakonskim določilom je po zaslugi »nadležnih« nastala v vprašanju vstetja vojaških let v državno civilno službo (za napredovanje in za pokojnino) prava babilonska zmeda. Nekatera ministrstva so gladko priznala vsa vojaška leta, tudi kadrski rok in jih vračunala v skupno službeno dobo. Druga ministrstva spet so se upirala z vsemi močmi tej »favorizaciji« prečkanov, odbijala prošnje za vstetje teh let z najrazličnejšimi izgovori in pretvezami, da: celo z okrožnicami so zabranjevala vlaganje takih prošnji. Kljub temu se je dogodilo, da se je posameznikom posrečilo pri Državnem svetu prodreti s svojo zahtevo. Tako poznamo nešteto slučajev, da sedi v isti sobi urad-

nik, ki mu je bilo vojaško službovanje pravilno všeto poleg tovariša, ki je morda pet let služil vojaške, pa se mu ves ta čas ni upošteval pri določitvi položaja in osnovne plače. V zadnjem času je Državni svet izdal celo vrsto razsodb v prilog uslužbenecem, katerim vojaško službovanje ni bilo všeto. Utemeljuje svoje stališče s sledečimi razlogi, ki so vredni, da jih objavimo: — »Čeprav je odlok o razvrščanju postal izvršen, tožitelju ni ugaslo pravo na priznanje te dobe. Nasprotno, v takih slučajih ima tožitelj pravo, da se mu ta čas vračuna in napaka popravi in to prav tako o priliki določitve pokojnine, kakor tudi za časa službovanja samega, kadar le doprinese dokaze za to. — Država, oziroma ministrstva so dolžna, da vodijo po službenih predpisih točno evidenco službenih podatkov svojih uradnikov. Kolikor te evidenco niso vodila, pa se je dogodila kakšna pomanjka v škodo uradnika, ima država, ker je v neki meri zakrivila to napako, tudi moralno dolžnost in pravno obvezo, da popravi to nepravilnost. — To so razlogi, kakršni v naši uradništvu tako malo naklonjeni državi, ni mnogo čuti. Dajejo nam upanje, da se bodo sčasoma pogledi na uradniška vprašanja tudi v široki javnosti obravnavala na način, ki bo sličen temu pravniško in človečansko enako visokostojecemu naziranju. — Vse tovariše pa, ki jim vojaška leta doslej še niso bila všeta, pa najsi so že vložili prošnje ali me, pozivamo naj takoj vložijo nove prošnje za vstetje pri svojih ministrstvih in se sklicujejo na gornje razloge Državnega sveta. Detajlna pojasnila bodo vsem drage volje nudila njihova strokovna združenja. Prošnje naj vložijo navzlic raznim okrožnicam, ki so po gornjih izvajanjih Državnega sveta same po sebi postale neopravičene in nične. (»Naš Glas«).

Pletenine vseh vrst, jager perilo, volnene nogavice, rokavice, dežnike, čepice, damske torbice, srajce, kravate i. t. d. kupite po najugodnejši ceni pri ŠTERK nasl.

Miloš Karničnik
Ljubljana, Stari trg št. 18

Miroslava Leitgeb, Ljubljana, Jurčičev trg 3
Izdelovanje ročnih in strojnih vezenin. Predtiskarija — Zaloga DMC in vseh potrebščin za vezenje. —

Stanovska organizacija UJU

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA KOČEVSKI OKRAJ zboruje v soboto, dne 17. novembra 1928 v Kočevju. Nadaljevanje dnevnega reda zadnjega zborovanja in občni zbor, ki je zadnjič odpadel zaradi neprilik. Udeležba obvezna. — Odbor.

— UČIT. DRUŠTVO ZA MARIBOR DESNI IN LEVI BREG ima svoj občni zbor v soboto 17. novembra t. l. ob 10. uri dopoldne v mali dvorani Narodnega doma. Na dnevnem redu so poročila društvenih funkcionarjev, volitve, poročila delegatov, dopisi itd. — Pol ure prej istotam odborova seja. Bodite točni! Na tem zborovanju se bo tudi pobirala članarina za šolsko Matico! Pripravite! Poravnajte zaostalo članarino!

Poročila:

+ UČITELJSKO DRUŠTVO LJUBLJANA-OKOLICA je zborovalo dne 22. oktobra v Mestnem domu v Ljubljani.

V okraju je 264 učiteljev in učiteljic, od teh je včlanjenih 218, na zborovanju je bilo navzočih 167 članov in članic, t. j. 76.6%.

Situacijsko poročilo: Tov. predsednik pozdravi navzoče članstvo in čestita v imenu društva tov. Gradu in tov. Štrklju k imenovanju šolskim nadzornikom.

Ker se tovariši(ice) pri premeščanju ne prijavijo, oziroma odjavijo, prečita tov. predsednik vse članice(ice) in poziva, da se novi člani(ice) prijavijo.

Tov. predsednik poda kratko poročilo o delovanju Poverjeništvu UJU v letu 1927/28., ki ga izpopolni tov. Kobal. K temu poročilu doda tov. Kobal kratko poročilo o delovanju »Učiteljskih domov« in poziva članstvo, da pristopi in podpira »Učiteljski dom«. V ta namen so se prostovoljno javili v tričlanski gospodarski odsek tov. Kržišnik Alojzij, Zor Miroslav in tovarišica Adela Golobova.

Blagajničarka poda kratko poročilo o stanju društvene blagajne in poziva članstvo, naj redneje plačuje članarino.

Samozobrazba: Tov. Tavčar poda izčrpano poročilo o delovanju O. I. O. in društvenih krožkih.

Izvenšolsko delo: Ker referent ni prejel poročil od posameznih šol, odpade to poročilo.

Reforma šole: Tov. Gašperin poda nekaj lepih misli o delovni šoli.

O delovanju poverjeništvu je izčrpano poročal strokovni tajnik Kobal. Njegovo poročilo je sprejelo navzoče članstvo z odobravanjem.

Predlogi in slučajnosti: Sprejeti so bili sledeči predlogi:

1. Ker smatramo nabavljalne zadruge za privatne ustanove in prisilno včlanjenje kot skrajno krivično, odločno protestiramo proti uredbi in pozivamo centralo UJU, da ponovno zastavi vso svojo moč, da se uredba razveljavi in povrnejo krivično odtegnjeni znaki.

2. Kot zavedni člani stanovske organizacije gremo preko izpadov na naš stan v dnevnem časopisu, ker se zavedamo, da imamo iskati zatočišče le v stanovski organizaciji, ki odklanja vsako strankarstvo na temelju deklaracije.

3. Pov. UJU pozivamo, da zastavi vse, da se vstavi v novi šolski zakon brezplačno kurivo za učiteljstvo, kakor ga je deležno že sedaj srbsko učiteljstvo.

4. Pov. UJU pozivamo, da odločno vztraja pri zahtevi, da se disciplinsko postopanje za učiteljstvo vrši po zakonu o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih.

5. Ponovno se povdarja, da naj se vodstvo UJU strogo ravna po 4. točki resolucije sprejete na zborovanju na Vrhniki dne 9. junija 1928.

6. Pov. UJU se naroča, da odda uredništvo »Učit. Tovariša« lajku, ki naj bi bil za vsebino »Učit. Tov.« odgovoren le tiskovnemu zakonu.

7. »Mladinska Matica« naj izda v rednem izdajanju knjigo gospodinske vsebine za deklice.

8. Pov. UJU naj napravi vlogo na sodišče, da isto izjavi ali bo smatralo poročila šolskih upraviteljev v bodoče za uradno tajnost ali ne.

9. Odboru se nalaga, da na prihodnje zborovanje povabi glavnega blagajnika UJU v svrhu nekaterih informacij v računu in proračunu pov. UJU.

Ker se je dnevni red izčrpal, zaključijo tov. predsednik zborovanje.

+ LOGAŠKO UČIT. DRUŠTVO je imelo letni občni zbor v Dol. Logatcu dne 20. oktobra 1928.

I. Statistika. Število učiteljstva v okraju 94, število članov 88, udeležencev 34 (39%).

II. Situacijsko poročilo. Predsednik tov. Štravs otvori redni občni zbor, nato pa poda situacijsko poročilo. V njem po zasluženju ožigosa one tovariše, ki iščejo pri političnih strankah zaščite. Odklanja vsako kokeriranje s kakršnokoli politično stranko kakor tudi vmešavanje istih v naše čisto stanovske zadeve. Povdarja, da z disciplino napram organizaciji paraliziramo poskuse, ki nas hočejo ponovno razdvojiti. Posebno paznjo moramo posvetiti materialnim prilikam. Borimo se do skrajnosti proti prikrajševanju naših zakonitih prejemkov.

Tajniško poročilo je podal tov. Šušteršič. Obsega statistične podatke in delovanje odbora med letom. Sledilo je čitanje dopisov. O priliki debate o Učit. tiskarni se je sklenilo: Poverjeništvu UJU naj se tozadevno drži sklepov skupščine v Celju, in ker je Učit. tiskarna privatno podjetje, naj se ne spušča z njo v nikake nove kombinacije. Dalje se